

eTaitava

-ohjauksen uusilla urilla

Sari Riekkö, Jyväskylän ammattiopisto

Heli Kinnunen, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Ammatillinen
opettajakorkeakoulu,

eTaitava

- eTaitava on järjestelmä opettajan, opiskelijan ja työpaikkaohjaajan väliseen yhteydenpitoon työssäoppimisjakson aikana
- Järjestelmän perusideana on seurata opiskelijan tavoitteisiin pohjautuvaa osaamisen edistymistä ja varmistaa tarpeeseen perustuva ohjaus yhteistyössä työpaikkaohjaajien kanssa.
- Mahdollistaa:
 - opiskelijan yksilöllisemmän ohjaamisen
 - tasapuolisen ohjauksen paikasta riippumatta
 - reaaliaikaisen palautteen
 - jatkuvan seurannan
 - dokumentoidun tiedon
 - opettajan työajan joustavuuden

eTaitava laitevaatimukset

Matkapuhelin:

- Sovellus toimii lähes kaikissa värinäytöllisissä matkapuhelimissa.
- Puhelimessa tulee olla gprs-tiedonsiirto, java-tuki, värinäyttö ja oikeat internet-asetukset.

Tietokone:

- Tietokoneelta eTaitavan käyttö edellyttää internet-yhteyttä ja verkkoselainta.
- eTaitavan julkisen etusivun osoite on www.etaitava.fi

Kokeilu Jyväskylän ammattiopistossa

- toteutetaan Jyväskylän ammattiopiston perustutkinnoissa
- kokeilijoina ollut 19 ammatinopettajaa
- kokeiltu lokakuun loppuun mennessä 135 opiskelijalla työssäoppimisjaksojen yhteydessä sekä kansainvälisessä vaihdossa.

Kehittämisen vaiheet

- Määritellään mitä kehitetään
 - 1) ohjus ja seuranta: esimerkiksi oppimispäiväkirja
 - 2) arviointi: opiskelijan itsearviointi, työpaikkaohjaajan ja opiskelijan arviointi
- laaditaan kysymykset koko jaksolle hyvissä ajoin ennen jakson alkua
- testataan kysymykset ja
- seurataan ja analysoidaan raporttien kautta jakson etenemistä ja oppimista

Opettajan on

- perehdyttävä käytettävään ohjelmaan ja tekniikkaan
- hallittava opetussuunnitelman ja tutkinnon osan tavoitteet
- laadittava tavoitteisiin perustuvat kysymyssarjat ja aikataulutus jaksolle hyvissä ajoin
→ tehokas käyttö
- osallistettava opiskelijat ja työpaikkaohjaaja ohjelman käyttöön
- varattava käyttäjien perehdyttämiseen riittävästi aikaa.

Kokemuksia

- **Opiskelijoiden vastaaminen**
 - kysymyssarjojen vaihtotiheys <-> pitkäjänteisyyden puute
 - vastaamispäivien määrittely <-> nuorten päivärytmi
 - kysymysten mielekkyys ja pituus
 - kännykkä / verkko?
- **Työpaikkaohjaajan kanssa tehty yhteistyö**
 - Kokeilun käynnistäminen edellyttää opettajan ohjausta
 - valmiiden kysymysten käyttö on helppoa ja hyvä aloitus työpaikkaohjaajan kanssa
 - kokeiltu opintokokonaisuuden arviointikohteiden ja arviointikriteereiden pohjalta laadittuja kysymyksiä
 - hyvä pohja arviointikeskusteluun, nopeutti konsensusta.
- **Raportit**
 - vastaamisen seuraaminen on helppoa ja informatiivista
 - helppo seurata oppilaiden jakson etenemistä ja ottaa yhteyttä tarvittaessa.
 - dokumentoitua tietoa

Haasteet ja kehittäminen

- Järjestelmän hallinta – aikaa oppimiseen!
- Järjestelmän edut/kehittämiskohteet suhteessa muihin järjestelmiin – suunnitelmallisuus ohjelmavalinnoissa.
- Jotain pois, kun uutta tilalle – esim.oppimispäiväkirjan tai –alustan korvaava työkalu – vertaisoppiminen?
- Mahdollisuus kansainvälisessä vaihdossa?
- Ohjaustarve realisoituu ja yksilöllistyy.
- Toiminnan kehittämisvaiheessa mukaan erilaiset oppijat ja oppilaitosopetuksen seuranta ja arviointi.
- Hyödynnettävä ohjelman raportit paremmin.
- Kehittää opiskelijoiden itsearviointia – haaste kysymyksille.

eTaitavalla OPSista ohjaukseen

- Opsin sisällön muokkaaminen ohjauksen välineeksi
- <http://www.edu.fi/julkaisut/maaraykset/ops/rakennusala2008.pdf>

Oppimisen ja osaamisen arviointi

- kriteeriperusteista
- opiskelijan oppimista ja osaamista verrataan aina joko ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimukseen
- tai ammattitaitoa täydentävien tutkinnon osien (yhteiset opinnot) tavoitteisiin sekä
- niiden pohjalta laadittuihin arviointikriteereihin.

Oppimisen ja osaamisen arviointi

- **Ammattitaitovaatimukset**
 - Tutkinnonosakohtainen
- **1. Työprosessien hallinta**
 - Oman työn suunnittelu ja suunnitelmien tekeminen
 - Työn kokonaisuuden hallinta
 - Taloudellinen ja laadukas toiminta
- **2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta**
 - Tutkinnonosakohtainen
- **3. Työn perustana olevan tiedon hallinta**
 - Tutkinnonosakohtainen
- **4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot**
 - Terveyden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen
 - Oppiminen ja ongelmanratkaisu
 - Vuorovaikutus ja yhteistyö

Esimerkki ammattitaitovaatimuksista

4.1.1 Perustustyöt

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osaa

- ◆ suunnitella oman työnsä piirustuksien ja/tai rakennetta koskevan työselityksen avulla
- ◆ vastaanottaa, varastoida ja suojata perustustöissä tarvittavia materiaaleja työmaasuunnitelman mukaan
- ◆ lukea rakennuspiirustuksia ja tehdä perustustöihin liittyviä materiaalilaskelmia
- ◆ tehdä rakennuksen perustuksiin liittyviä täyttö-, tiivistys-, salaoja-, viemäri-, lämmöneristys- ja vedeneristystöitä
- ◆ toimia avustajana kaivuvaiheessa ja tehdä mittauksia perusmittavälineillä
- ◆ tehdä perustuksiin liittyviä anturoiden muotti-, raudoitus-, betonointi-, purku- ja jälkihoitotöitä sekä asentaa perustuselementtejä ja tehdä perustusten harkko-muurauksia
- ◆ tehdä työhönsä liittyviä aloitus- ja lopetustöitä

Esimerkki arviointikriteereistä

4 RAKENNUSALAN PERUSTUTKINNON AMMATILISET TUTKINNON OSAT, AMMATTITAITOVAATIMUKSET JA ARVIOINTI

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessien hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oman työn suunnittelu ja suunnitelmien tekeminen	suunnittelee ohjattuna omaa työtään	suunnittelee annettujen ohjeiden mukaan oman työnsä	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman itsenäisesti
Työn kokonaisuuden hallinta	noudattaa työaikoja ja toimii ohjattuna työhöjeiden mukaisesti	noudattaa työaikoja ja annettuja työhöjeita	noudattaa työaikoja ja työhöjeita sekä neuvottelee mahdollisista poikkeamista
Taloudellinen ja laadukas toiminta	toimii ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti ja kehittää omaa toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.

Kysymysten laatimisen pedagogiikka

- Kysymykset osaamiseen liittyviä
- Oppimisen arviointia, osaamisen arviointi todentuu näytöissä
- Tavoitteen suuntaisia
- Positiivinen väittäjä
 - Kyllä/ei
 - Likert-asteikko
- Avoin kysymys
- (Valokuva/video)

Esimerkki kysymyksistä

- Yleisiä väittämiä/kysymyksiä
 - Olen oppinut uutta tällä viikolla
 - Mitä vaaratekijöitä työmaallasi on
- Ammattitaitovaatimukseen liittyviä väittämiä/kysymyksiä
 - Olen tehnyt mittaustöitä
 - Kerro millaisia mittausvälineitä olet käyttänyt
 - Olen lähettänyt mittalaitteistoja huoltoon
 - Kerro, mistä voi päätellä mittauslaitteen huoltotarpeen

Tulevaisuuden näkymät

- Välineen ja opsin vuoropuhelu
 - kysymystyypit
- Valokuva/video kerronnan ja muistiinpanojen välineinä
- Ohjausmallin soveltaminen erilaisille välineille ja sovelluksille

Kysymyksiä ?

- Valmius uusien mahdollisuuksien omaksumiseen?
- Työaika muutoksessa?
- Oman työn organisointi hallinnassa?
- Työympäristö muutoksessa?
- Luovutaanko aidoista kohtaamisista?

- Kuinka varmistetaan se, että laaditut kysymykset ja kerätty data ovat hyödynnettävissä muissa välineissä ja yhteyksissä?